

**פרשת מצורע
שבת הגדול
תשפ"ד**

גליון 380
נא לשמור על
קדושת הגליון

נא לא לעיין בו בשעת
התפילה וקריאת התורה

בס"ד

שבת שלמה

אין עוד מלבדו

עוד יהוד ומיוחד

פרפראות בדרך מוסר על פרשת השבוע

יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

לעילוי נשמת

מורי ורבי יצחק ב"ר יעקב יגן
הרה"ק רבי חיים אבישלום ב"ר עזרא
מ"ר אבי ר' דוד שלום ב"ר שלמה דב
ר' אלעזר ב"ר אפרים משה שובלס"א
ר' זאב ב"ר משה חיים
הרה"ק רבי אברהם יהושע העשיל מאפטא
ב"ר שמואל
הרה"ק רבי צבי אלימלך מבלאזוב ב"ר דוד
רבי חיים אבואלעפיא ב"ר יעקב
הרה"ק רבי אהרן ב"ר שמואל יעקב ראטה
הרה"ק רבי יצחק מדראביטש ב"ר יוסף
הרה"ק רבי ישכר דוב מזוריטשוב ב"ר
יצחק אייזיק
הרה"ק רבי אליה ב"ר בנימין וואלף
הרה"ק רבי מרדכי מנעשחין ב"ר דוב בער
הרה"ק רבי יעקב צבי יאלעס ב"ר נתלי
הרה"ק רבי חיים מאיר ב"ר ישראל
מרים הנביאה בת עמרם
רבינו משה בן נחמן רמב"ן
הרה"ק רבי ישעיהו ב"ר אברהם הורוויץ

לקבלת גליון זה למייל שלחו בקשה ל- MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

"זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו והובא אל הפה"ן - ויצא הפה"ן אל מחוץ למחנה וראה הפה"ן והנה נרפא נגע הצרעת מן הצרוע" (י"ד ב' - ג')

לכאורה יש סתירה בין הפסוקים שכן בפסוק הראשון נכתב והובא אל הכהן משמע שמביאים את המצרע אל הכהן ובפסוק השני נכתב ויצא הכהן אל מחוץ למחנה ומשמע מכך כי הכהן יוצא אל המצרע נראה בס"ד להסביר סתירה זו כי ידוע שהקב"ה חפץ בטובת האדם ולכן אם האדם הוא בעל עבירה מביא עליו הקב"ה בעיות שונות כגון קשיים בפרנסה בעיות בבריאות ל"ע ועוד מה עושה אדם כשיש לו צרה הולך לרב לבקש עצה וברכה לצאת מבעיתו הרב צריך באותו הזמן לברר לאותו האדם דרכי תשובה כדי לתקן את דרכיו וע"י כך בעיתו תיפתר וזה מה שנרמז כאן והובא אל הכהן היינו הקב"ה גרם לאדם לבוא אל הכהן לקבל דרך תשובה ואז הרב יוצא ממדרגת הקדושה שלו לפנות אל אותו האדם בעל העבירה לתקן לו דרך תשובה וע"י שיעשה אותו אדם תשובה נרפא נגע הצרעת מן הצרוע

זאת תורת הזב ואשר תצא ממנו שכבת זרע לטמאה בה" (ט"ו, ל"ב)

לרגל יומא דהילולא של הרה"ק רבי משה מקוברין זי"ע אנו מביאים את שנכתב בספרו של הרב זצ"ל אמרות טהורות וכך הוא כותב על הפסוק הזורעים בדמעה ברנה יקצרו "הזורעים למי שיזדמן לו ח"ו מקרה לילה ומשבר לבו ומוריד דמעות לפני השי"ת על אשר קרהו ואח"כ מחוק א"ע בהתחזקות ומקבל על עצמו לתקן דרכיו על להבא אז ברנה יקצרו וועט אפ גישיטין ווערין (זה דוחה) די עבירה והשי"ת ימחול לו בוודאי אבל האיש אשר הלך ילך ובכה ותמיד הוא במרה שחורה ואינו מחוק א"ע על להבא שבוודאי יעזור לו השי"ת נושא משך הזרע ר"ל ואין ביכולתו להרים ראש ולעבוד השי"ת אבל בא יבוא ברנה אדם שהוא מחוק א"ע בהתחזקות ומאמין בהשי"ת שהוא מוחל וסולח לשבים אז נושא אלומותיו בוודאי יעזור לו השי"ת שיתחזק בעבודת השי"ת כי אלמתיו לשון גבר אלם והתחזקות"

שבת הגדול

יצחק אבינו לברך את יעקב כתיב (בראשית כז, כז) וירח את ריח בגדיו ויברכהו. וכתוב אח"כ (בראשית כז, כח) ויתן לך וכו' לכאורה הוא כפול דכתיב כבר ויברכהו. אולם הפירוש בזה כי מתחילה הי' מברך אותו שיהי' כלי מחזיק ברכה כמ"ש ויברכהו ואח"כ ויתן לך וכו'. וזה הענין מבואר בכתבי האר"י ז"ל בכוננת קריאת שמע שעל המיטה להיות כלי להכין א"ע על היחוד בבקר וזה כלי מחזיק ברכה הוא השלום פי' השלימות שיהי' ראוי לקבל הברכה. וזה הענין בש"ק קודם פסח אשר הוא בחי' חסד. וידוע כי במים הרומז לחסד כמ"ש (ויאל ד, יח) ומעיין יוצא מבית ה' וכו' ומשם מתפשט על כל גדותיו והוא מתגבר והולך תמיד לכן נקרא ג"כ גדולה. לכן כמו המים שהם בחי' חסד הוא דבר בחנם ויורד ג"כ למקום נמוך. כן החסדים יורדים ג"כ למקום נמוך בדור השפל כזה. אך בחי' אש הוא מצד הגבורה לכן טבעו לעלות למעלה. וז"ש באברהם (בראשית יב, ט) הלך ונסוע הנגבה. כי גם מדתו של אברהם אבינו מדת החסד להתפשט וללכת על כל גדותיו. ולזה בשבת קודם פסח הוא מקור השפע מכל ימי השבוע הבע"ל והוא כלי מחזיק ברכה. לכן מצינו בתורה דכתי' אלה מועדי ד' וכו' וכתוב תיקף ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת כי השבת הוא הכולל מכל המועדים. ולזה השבת שלפני פסח נקרא שבת הגדול לרמז על כלי גדול כי הוא המחזיק ברכה ושפע על הימים הבאים לטובה:

כתב בעל התפארת שלמה זי"ע בסיבה מדוע נקראת שבת שלפני חג הפסח שבת הגדול "עוד בדרך הנ"ל. עפ"י מ"ש בפ"י הפסוק (תהילים יח, נא) מגדיל ישועות מלכו ועושה חסד למשיחו לדוד ולזרעו כו'. דלכא"ו תמהו מהו זהו החסד שצריך למשיח הלא הוא מובחר האנושי מכל בריאת העולם עד סוף כל הדורות והוא הנרמז בתיבת אד"ם. א'דם ד'וד מ'שיח והוא גמר התיקון בכל קומת אדה"ר ומה צורך לו לחסד. אכן יבואר עפ"י מ"ש כי לעתיד יהיו כל כך החסדים גדולים מאד אשר גם לפי ערכו של משיח יהי' ג"כ בחי' חסד. כמ"ש (בראשית כד, יב) ועשה חסד עם אדוני אברהם. וידוע כי אברהם אבינו בחי' החסד אשר בו נברא העולם כמ"ש (תהילים פט, ג) עולם חסד יבנה. אעפ"כ הנה יש עוד בחי' חסדים הראשונים הרומז לעולם הזקנה כיל"ח וז"ש (תהילים פט, ג) אי' חסדיך הראשונים. ולכן השבת הזו נקרא שבת הגדול. כי הנה כל חודש ניסן כולו חסד לכן הרמז בשם הוי' בחודש הזה כסדרו ביושר. אך צריכין עוד לעורר חסד עליון בימי הרצון האלו מחסדים הראשונים ולכן זה נקרא שבת הגדול. עו"ל בדרך הנ"ל טעם שנקרא שבת הגדול. עפ"י מ"ש בגמ' (ברכות לג, ב) משל מי ששואלים ממנו כלי גדול ויש לו וכו'. להבין דבר זה מ"ש כלי גדול יבואר עפ"י מ"ש (דברים רבה ה, טו) לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה אלא השלום. פי' האמנם כי השי"ת ב"ה דרכו להטיב ולהשפיע כל טוב לעמו בני" עכ"ו צריך האדם להיות כלי מוכשר ומוכן להחזיק לקבל הברכה ע"י ההכנה הראוי לכן רצה

פסח

ארבע קושיות של מה נשתנה כנגד ארבע לשונות של גאולה

הלילה הזה כולו מצה – כנגד והוצאתי אתכם מהעניניים של מצרים והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים והרי המצה היא לחם עוני מלשון עניניים

הלילה הזה מרור – מרור זכר להצילתי אתכם מהמרורים שהקב"ה הציל את בני" ממצבם הקשה והופסקה העבודה הקשה אין אנו מטבילין אפילו פעם אחת הלילה הזה שתי פעמים – כנגד וגאלתי כמו שמטבילים ומוציאים החוצה כך הקב"ה עשה הפרדה בין מצרים ובין עם ישראל שבתחילה הכניסם למצרים ואח"כ הוציא אותם משם

הלילה הזה כולנו מסובים – כנגד ולקחתי לי לעם שזה כולנו מסובים כבני חורין שהרי אנחנו בני לקב"ה מלך מלכי המלכים ומאמינים בהש"ת שהוא ואין בלתו מסוב כל הסיבות

חייב אדם לטהר עצמו ברגל

"וא"ר יצחק חייב אדם לטהר את עצמו ברגל שנאמר (ויקרא יא, ח) ובנבלתם לא תגעו" (ר"ה ט"ז, ע"ב)

אם אדם רוצה להיטהר ולהתקדש עליו לשבור את כל הרגליו הלא טובים ובדרך הפשט הזמן היותר מסוגל לכך הוא ברגלים שאז יש יותר קדושה בעולם מתוקף הימים הקדושים

משנת הצדיק – הרה"ק מרן רבי יוסף קארו – י"ג ניסן

נולד בספרד לאביו הרב אפרים לאחר שנים עלה לארץ ישראל והתיישב בעיר צפת למד אצל רבו הרה"ק ר' יעקב בירב ז"ע זכה למלאך מגיד מישירים שנגלה אליו משמים אשר גילה לו צפונות נסתרות נפטר בי"ג ניסן ומקום מנוחתו בעיר צפת

חיבר כמה חיבורים וביניהם את הכסף משנה על הרמב"ם, הבית יוסף והשו"ת ערוך שהתקבל כספר הפסיקה העיקרי ברוב עדות ישראל מספרים מפי השמועה כי כאשר שמע מרן הבית יוסף על שיעוריו המופלאים בתורת הנסתר של האר"י הקדוש שהיה מחותנו חשק ליבו של מרן הבית יוסף לשמוע אף הוא את השיעורים הוא פנה לאר"י הקדוש ושטח בפניו את בקשתו להצטרף לשיעור ענה לו האר"י כי כל נשמה שבאה לעולם באה להשלים חלק אחד מתוך ארבעת חלקי הפרד"ס של התורה ואילו הוא מרן הבית יוסף בא להשלים בעולם את חלק הפשט ולכן אין לו צורך לשמוע את השיעורים שלו אשר עסקו בחלק הסוד אך מרן הבית יוסף לא הרפה והמשיך להתעסק ולאחר הפצרות מרובות נאות לו האר"י שישמע את שיעוריו ובאמת נכנס מרן הבית יוסף לשיעור אך דא עקא ברגע שהתחיל השיעור נרדם והקיץ רק כאשר הסתיים השיעור מרן הבית יוסף חשב לעצמו בטח היה עייף ולכן נרדם אך כאשר ראה כי הדבר חוזר ונשנה כמה פעמים הבין כי יש דברים בגו וכי האר"י הקדוש צודק שאין לו צורך לשמוע שיעורים אלו ולכן משמים לא נותנים לו לשמוע את שיעוריו של האר"י ומאז התרכז הוא ביתר שאת להשלים את חלקו שלו בתורה

דובב שפתי ישנים – ליקוטים מספרים שפחות מוכרים

בית שמואל אחרון על התורה – הרה"ק רבי שמואל ב"ר משה פינחס פילכנפלד זצוק"ל זי"ע

"ואת תהיה תורת המצוה ביום טהרתו והוא אל הפה"ן (י"ד, ב')

מהרש"א ז"ל שהקשה דאין אדם נצול מלה"ר לא יהיה עונש עליו דהא יכול להנצל ע"י תורה. ולפ"ז מתורץ דמקשה כל העושה מצוה אחת עשה אין לא עשה לא והתניא ישב ולא עבר עבירה נותנין לו שכר כאילו עשה מצוה. דבאמת לא מצי לאשכוחי ישב ולא עבר עבירה דאין אדם ניצול בכל יום מלה"ר וא"כ עובר עבירה בכל יום רק דיש תקנה שיעסוק בתורה וא"כ עשה מצוה אחת דלמוד תורה היא מצוה וא"כ לא משכחת ישב ולא עבר עבירה כי אם בעשה מצוה אחת דהיינו לימוד תורה. וזוהי יש לפרש הגמרא אם רואה אדם שיסורין באין עליו כו' דהנה האלשיך ז"ל פי' פסוק ולך ד' החסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו שהקשה מאי חסד הוא זה דמשלם כמעשהו ותיירץ דהנה הקב"ה מעניש מדה כנגד מידה והוא טובה גדולה דאם בא על האדם יסורין אין יודע על איזה חטא כנגד מידה כנגד מידה ויודע מן העונש איזה עבירה חטא מדה כנגד מידה וישיב לד' על עבירה זו. וזה פי' ולך ד' החסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו מידה כנגד מידה ויודע אדם על איזה עבירה ישיב. והנה איתא בס' חסידים ובחובת לבבות מי שמדבר על חבירו לה"ר נטל הוא עבירות של חבירו וחבירו נטל ממנו המצוות ע"ש וזה פי' אם רואה אדם שיסורין באין עליו יפשפש במעשיו מידה כנגד מידה נגד עונש יבין העבירה אשר עשה וישוב בתשובה שפשוש ולא מצא עבירה כנגד מידה כנגד מידה אשר בא עליו והש"י אין משלם רק מידה כנגד מידה א"כ חטא בלשון הרע ולקח עבירה של אותו האיש אשר דיבר עליו ונענש עליו מידה כנגד מידה לכך אין יודע העבירה שהוא לא עשה רק שלקח עבירה של חבירו אך על לה"ר אין נענש כקושיית מו"ז מהרש"א ז"ל לזה אמר יתלה בביטול תורה וכשלא למד תורה דיבר לה"ר ונענש על לה"ר דה"ל לו תקנה דיכול ללמוד לכך נענש על לה"ר ולקח עבירה של חבירו לכך אין יודע שנענש מידה כנגד מידה שהוא לא עשה עבירה.. ועיין שם המשך דבריו הק'

באופן אחר אמרתי לפרש מפני מה אמרה תורה מצוה כו' דהנה אמרתי לפרש גמרא ברכות אם רואה אדם שיסורין באין עליו יפשפש במעשיו שפשוש ולא מצא יתלה בביטול תורה והקשו המפרשים דאמר שפשוש ולא מצא הא"י שייך זה כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא ועוד דאמר שפשוש ולא מצא יתלה בביטול תורה הא אין חטא גדול בביטול תורה ואמרתי לפרש ע"פ משנה קדושים כל העושה מצוה אחת מטיבין לו ומאריכין לו ימיו והקשה הגמרא עשה מצוה אחת אין לא עשה מצוה אחת לא והתניא ישב ולא עבר עבירה נותנין לו שכר כאילו עשה מצוה.

וג"ל ליישב דהנה במס' ב"ב איתא שלוש דברים אין אדם ניצל בכל יום וא' מהם אבק לשון הרע והקשה מו"ז מהרש"א ז"ל כיון דאין אדם ניצול א"כ הוא מוכרח א"כ לא יהא עונש עליו. וג"ל ליישב דהנה איתא במס' עירובין מאי תקנתא של לשון הרע יעסוק בתורה וחד סיפר אין לו תקנה שכבר כרתו דוד ברה"ק יכרת ד' כל שפתי חלקות אלא מאי תקנתא שלא יבוא לידי לה"ר יעסוק בתורה והנה הא דאמר סיפר אין לו תקנה שכבר כרתו דוד שנאמר יכרת תמהו המפרשים כל חייבי כריתות ומיתת בית דין יש להם תקנה בתשובה ואמרתי לפרש ע"פ מסכת ברכות דאמרה ברוריה לרבי מאיר שיתפלל שימותו הרשעים מי כתי' יתמו חוטאים יתמו חטאים בעי רחמא דלהרי בתשובה א"כ ה"י קשה הא"י התפלל דוד ע"ה שימותו לכך מוכח סיפר אין לו תקנה בתשובה לכך לא היה יכול להתפלל שיעשה תשובה דהא אין מועיל תשובה לכך התפלל שימותו והנה הא דאמר סיפר אין לו תקנה אלא מה תקנה שלא יבוא לידי לה"ר קשה מאי שאלה הוא זה מאי תקנה התקנה הוא שלא ידבר אך ר"ל דגמרא מקשה קושית מו"ז מהרש"א ז"ל מאי תקנה שלא יבוא לידי לה"ר דהא אין אדם נצול מהם בכל יום ואמר שיעסוק בתורה והתורה ישמור אותו שלא ידבר לה"ר. ולפ"ז מתורץ קושית מו"ז

סגולה לפרנסה – שכר על שמירת המצוות

"פי תבאו אל ארץ פנען אשר אני נתן לכם לאחזה ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אֲחֻזְתְּכֶם" (י"ד, ל"ד)

רש"י" – ונתתי נגע צרעת. בשורה היא להם שהנגעים באים עליהם לפי שהטמינו אמוריים מטמוניות של זהב בקירות בתיהם כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר, ועל ידי הנגע נותן הבית ומוצאן"

נשאלת השאלה יודע שנגעי הבתים באים על חטא לשון הרע אם כן כיצד חוטא יוצא נשכר שכן עפ"י רש"י ברגע שיתוך את הבית ימצא שם מטמוניות שהחביאו האמוריים אלא ניתן לתרץ בס"ד כי השכר לא מגיע על החטא אלא כשכר על שקיים את מצוות התורה וברגע שהופיעו הנגעים בבית האדם לא התעלם ולא קרא לשיפוצניק שישים טיח חדש אלא קרא לכהן על מנת שידריך אותו בדרך תשובה כיצד עליו לתקן את דרכיו ומעשיו ועל תחילת רצונו לשוב בתשובה והפעולות שעשה האדם לצורך כך על זה הקב"ה נותן לו שכר ומזה נלמד ק"ו אם אדם שחטא ומקבל שכר ק"ו למי ששומר תורה ומצוות וקובע עיתים לתורה כמה שכר הקב"ה נותן לו בעולם הזה ובבא